

Jesu" (1921) en „Arbeit und Sitte" (1928—1933) blijkt.

Het doel van de studie der natuurlijke historie van Palestina moet voor ons altijd blijven verheldering van ons inzicht in de Schrift. Daarmede is de begrenzing gegeven, maar treden tevens ook de moeilijkheden op den voorgrond. Biologische kennis en scholing is dus noodzakelijk, maar slechts een onderdeel van het geheel van weten, dat noodig is, om hier met vrucht werkzaam te zijn. Daarnaast is uitgebreide Schriftkennis noodzakelijk, niet het minst van den grondtekst. Ook de taalwetenschap speelt een belangrijke rol evenals kennis van de talen en dialecten, die thans in Palestina gesproken worden.

Uitgangspunt van de studie dient te zijn bodem, klimaat, flora en fauna van Palestina, zooals wij die thans kennen. Dat geeft een basis van onderzoek naar vroegere toestanden. Met verschillende factoren dient echter hierbij rekening gehouden te worden. Allereerst met het feit, dat de bodem een langzame, maar gestadige verandering vertoont, voornamelijk door het verweeren van berg-hellingen en het zich vullen van dalen. Op sommige plaatsen zijn deze veranderingen zeer belangrijk, op andere plekken ligt de historische bodem nog aan de oppervlakte. „Wij staan boven de steden van David, Omri en Achab, maar de grond, die hun voeten betreden hebben, kan gewoonlijk slechts door uitgravingen zichtbaar worden." 6)

Ook in de plantenwereld zijn veranderingen opgetreden. De bosschen zijn door allerlei oorzaken grotendeels verdwenen, slechts enkele alleenstaande boomen wijzen er nog op, terwijl overigens veel „kreupelhout", dwergbosch, er de plaats van heeft ingenomen. 7) Tal van planten zijn in den loop der tijden het land binnengedrongen of opzettelijk ingevoerd. Een zeer kenmerkend voorbeeld van dit laatste zijn de cactus-hagen, die men op vele Palestijnsche foto's ziet rondom akkers en tuinen. Zij bestaan uit plantingen van de Vijgen-cactus (*Opuntia ficus indica*), van oorsprong een Mexicaan. Daarentegen is de wijncultuur, dank zij (!) den Islam, voor een groot deel verdwenen.

De dierenwereld heeft ook verschillende veranderingen ondergaan. Wel het meest wat betreft de groote roofdieren. De leeuw, volgens Tristram 130 maal in den Bijbel genoemd, is reeds sinds de Kruistochten uitgeroeid. De panter of luipaard is nog wel hier en daar aanwezig, in het Jordaanland en in het Oost-Jordaanland bijv., maar toch slechts in geringe aantallen. De bruine Syrische beer, in vroeger tijden algemeen, is, mede door het verminderen der bosschen, thans slechts te vinden op den Libanon en den Hermon. 8)

Op grond van tal van onderzoeken mag men aannemen, dat in het klimaat van Palestina geen noemenswaardige veranderingen zijn opgetreden. De gegevens van Bijbel en Talmud passen vrijwel zonder uitzondering op de tegenwoordige toestanden. 9)

Een niet minder belangrijke factor, waarmede rekening dient gehouden te worden, is de vraag, in hoeverre tegenwoordige namen van planten en dieren de oude namen dekken. Langs verschillende wegen moet men hier de zekerheid trachten te verkrijgen. Dikwijls zijn het de biologische bijzonderheden, die den doorslag geven. Indien een bepaalde plant of een bepaald dier in Palestina en omgeving niet voorkomt, zal in het algemeen de naam niet juist zijn weergegeven. In andere gevallen zal de tegenwoordige Arabische naam een middel kunnen wezen om de vraag te beantwoorden. Lang niet altijd is het mogelijk een beslissing te nemen. We denken bijv. aan het feit, dat omtrent de „leliën des velds" de meeningen der deskundigen nog steeds verdeeld zijn.

In de volgende artikelen van deze reeks zal een en ander medegedeeld worden omtrent de nieuwere resultaten van dezen tak van studie, waarbij steeds weer getracht zal worden iets nader te komen tot het gestelde doel: verdieping van het inzicht in de Heilige Schrift.

F. J. BRUIJEL.

6) G. Dalman, „Einst und jetzt in Palästina", P. J. B. 1910.

7) L. Rost, „Jüdische Wälder", P. J. B. 1931.

8) Zie J. Aharoni, „Over het voorkomen en uitsterven van Palestijnsche diersoorten", Z. D. P. V. 40.

9) Dr A. van Deursen, „Over den regenval in Palestina, in verband met den achteruitgang des lands". (Gedenkboek, R. Schilling), H. Klein, „Das Klima Palästinas auf Grund der alten hebräischen Quellen", Z. D. P. V. 37.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Openbaar en Bijzonder Onderwijs.

Op de Algemeene Vergadering van het Nederlandsch Onderwijzersgenootschap, bij verkorting bekend als N. O. G., in 1933 te Utrecht gehouden, kwam aan de orde een voorstel van de Afdeeling Rotterdam, luidende:

De Algemeene Vergadering spreekt zich uit tegen de pacificatie.

Het werd niet aangenomen. Wel het amendement van de Afdeeling Den Haag:

De Alg. Verg. draagt het Hoofdbestuur op een commissie te benoemen om te overwegen, of de houding van het N. O. G. tegenover de financiële gelijkstelling dient te worden gewijzigd.

Deze commissie werd ingesteld in het begin van 1934 en publiceerde in „Het Schoolblad" van 3 Mei j.l. haar Rapport.

Enkele van de conclusies breng ik onder de aandacht van mijn lezers. 't Heeft altijd zijn waarde voor de eigen positie, wanneer men weet, wat in het kamp van den tegenstander leeft.

In het Rapport wil men zich niet negatief uitspreken tegen de pacificatie. Dat acht men niet in het belang van het Openbaar Onderwijs. Men wil komen tot een positieve uitspraak, een duidelijke formulering, hoe men zich de organisatie van het onderwijs in ons land denkt en dan is het duidelijk, dat de wettelijke positie van de Openbare School in de Wet-1920 volkomen juist is bepaald. Men is ook tevreden met de doelstelling, zooals die in Art. 42 is gegeven. Gezien naar de eenheid van het Openbaar Onderwijs en de groote verbrokkeling bij het Bijzonder Onderwijs bestaat er voor de Openbare School geen reden tot groote bezorgdheid, al kan niet worden ontkennd, dat de Openbare School achteruitgaat. (Over die eenheid bij het Openb. Ond. zou ik nog wel wat hebben op te merken, maar ik wil deze keer het Rapport laten spreken).

Als oorzaken voor de achteruitgang van het O. O. noemt het Rapport: onverschilligheid en verkeerd inzicht bij de ouders, gemis aan activiteit bij menig gemeentebestuur, gemeentebesturen kunnen vaak niet het noodige doen voor het O. O., omdat het B. O. zooveel kost, de Bijzondere Bewaarschool doet concurrentie aan de Openb. School aan, men mist een orgaan als de kerk, die voor de B. Sch. propaganda maakt, de Openbare School werd de „eenheidsschool", wat haar nadeel was tegenover de B. Sch., waar b.v. Fransch werd gegeven, het optreden van de Openbare Onderwijzers was niet altijd in het voordeel van de Openb. School. Daarom moet er komen een zoo groot mogelijke landelijke organisatie, die haar leden blijvend betreft in de strijd voor het behoud van de Openbare School. Ook moet de Openbare Bewaarschool niet blijven een uiting van sociale voorzorg, maar moet worden, evenals de Bijz. Bewaarsch., een voorportaal voor de Lagere School. Verder zal de Openbare Onderwijzer ook in zijn optreden naar buiten rekening moeten houden met het neutrale karakter van de Openbare Overheidsschool.

Het Rapport acht de nieuwe bepalingen van 4 Aug. 1933 omtrent de bouw van nieuwe en de opheffing van bestaande Openb. Scholen niet in overeenstemming met art. 195 der grondwet.

Door de pacificatie van 1920 is het onderwijs meer en meer uit de handen der overheid genomen, daardoor is er een groote verbrokkeling gekomen, het onderwijs werd onnoodig duur en een economisch beheer en een goede distributie werden onmogelijk. Daardoor wordt de staats-eenheid niet bevorderd en de volkstucht ondermijnd. Het zal noodig worden, dat de overheid het geheele onderwijs bestuurt en dat O. O. en B. O. volgens gelijke normen door de Overheid worden bekostigd. De Overheid moet dan zorgen, dat aan de eischen van goed onderwijs wordt voldaan, alsmede aan die van economisch beheer en juiste distributie van scholen. Ook bij het B. O. moet het stelsel van concentratie worden gevolgd. De bouw van B. Sch. moet worden beoordeeld door centrale instanties, gekozen door de Overheid uit de organisaties van ouders, voorstanders van het B. O. Ook voor de O. S. moeten oudercommissies en ouderavonden worden gehandhaafd. Bij het B. O. moeten de Schoolbesturen, die het karakter hebben van vertegenwoordiging der ouders, voor een bepaald gedeelte bestaan uit ouders van schoolgaande kinderen. De laatste conclusie is, dat voor een goede ontwikkeling van ons Volksonderwijs noodig is, dat het Onderwijs geheel wordt onttrokken aan de invloed der partijpolitiek.

We weten hiermee, wat er leeft in de harten van de doelbewuste voorstanders van de school als Overheidsinstelling. Er zijn er, die veel verder willen gaan. Sommigen willen het Genootschap doen terugkomen op zijn standpunt t.o.v. de pacificatie en drijven in de richting, dat uitsluitend de neutrale directe overheidsschool uit de openbare kassen zal worden bekostigd.

't Wordt ons duidelijk, dat waakzaamheid in onze gelederen geboden is. Niet overal is een verstandig gebruik gemaakt van de vrijheid. 't Is inderdaad geen overbodige zaak, dat de groote organisaties een oog houden over de stichting van scholen. Naar de geheele zorg van de Overheid voor het onderwijs moeten we niet gedreven worden, vooral niet, doordat er een onverstandig gebruik van de vrijheid wordt gemaakt. Ook wij zijn voor concentratie binnen het raam der vrijheid.

Gr.

G. MEIMA.

PERSSCHOUW

„Op weg naar een nieuwe maatschappij."

In „De Zeeuw", 9 Mei 1934, vinden we een artikel onder „Leestafel", dat onze aandacht trekt, omdat het ons wijst naar een publicatie, waarvoor ook Dr Beekenkamp, die aan het Kuyperhuis verbonden is, verantwoordelijkheid aanvaard heeft. Natuurlijk behoort het tot de taak van goede anti-revolutionairen, nauwkeurig te letten op wat van de zijde van aan het A.-R. volk leiding gevende persoonlijkheden gepubliceerd wordt. Daarom citeeren we het geheele artikel van „De Zeeuw":

Als eerste nummer van een serie „Maatschappij, Staat en Kerk" verscheen bij J. M. Bredee's Uitg.-Mij te Rotterdam: „Op weg naar een nieuwe maatschappij", door Dr S. Rozemond, Mr G. E. van Walsum en Dr C. Beekenkamp. Wij vinden hier een drietal opstellen waarin door genoemde heeren achtereenvolgens gehandeld wordt over „Gemeenschap", „De geestelijke achtergrond van het Nationaal-Socialisme" en „Het ontluiken van de corporatieve gedachte".

Het doel van deze uitgave is ons niet recht duidelijk. Dit boek is voorzien van een opdracht, waarin de schrijvers zich richten tot ieder, die de noodzakelijkheid voelt, dat ook niet politiek ingestelden zich gemeenschappelijk moeten bezinnen over het dreigend gevaar van marxisme, communisme, nationaal-socialisme en fascisme. Niet politiek ingestelden. Wie zijn dat? Wordt hier bedoeld op menschen, die zich tot nu toe om geen politiek bekommerden, die nog geen partij hebben gekozen?

Even verder wordt gezegd, dat onze verscheurde maatschappij van binnen uit genezen moet worden door „daden van groepen van persoonlijkheden, die zich aanéensluiten rondom de idealen van ons eigen volk". Is hiermede bedoeld, dat van onze politieke partijen, en van organisaties als Patrimonium, Chr. Nat. Werkmansbond en andere Chr.-sociale organisaties geen heil is te verwachten en dat we daarom een soort organisatie boven de partijen uit moeten hebben? Misschien wel. Aan het slot wordt althans de overtuiging uitgesproken, dat er nog Nederlandsche Christenen zijn, die zich boven groepsbelang uit, één weten in Jezus Christus. Misschien ook niet. Misschien is hier iets anders bedoeld. Maar waarom dat dan niet duidelijker gezegd?

In dezelfde „opdracht" wordt voorts nog gezegd, dat onze Christelijke politieke partijen wel van veel betekenis kunnen zijn voor haar eigen kringen, n.l. onder de kerk-schen, maar dat zij — dit wordt in vragenden vorm gesteld — de vat op ons volk hebben verloren. Onwillekeurig komt de vraag op: „de kerk-schen", wie zijn dat?

Even later heet het, dat de kerk-schen als Christengroepen niet hebben weten tegen te houden „de oer-aarding van onze liberalistische samenleving, dat zij niet hebben kunnen verhinderen, dat „de" arbeider van de kerk vervreemde en maar al te velen zich ondanks hun Christendom schaarden aan de zijde van het economisch liberalisme in den strijd voor sociale gerechtigheid.

Hier wordt dus een beschuldiging gericht aan het adres van de kerk-schen in het algemeen, zonder echter nader aan te duiden, wie men hier nu eigenlijk op het oog heeft. Zijn hier misschien de kerken bedoeld? Wij zijn geneigd toestemmend te antwoorden, omdat de schrijvers later betoogen, dat niet alleen in het partijwezen, maar ook in onze persoonlijke houding een radicaal andere geestesgesteldheid noodig is om te komen tot den groei van een Nieuwe Maatschappij (met hoofdletters).

In het partijwezen is een radicaal andere geestesgesteldheid noodig. Aan welke partijen is hier gedacht? Alweer vragen we: is eenige nadere precisering niet noodig? Als b.v. de heer Beekenkamp, adj. secretaris der Dr. Abr. Kuyperstichting (deze functie wordt bij den naam van den schrijver vermeld) en onder-voorzitter van de A.R.J.A., van oordeel is, dat voor de A.-R. partij een radicaal andere geestesgesteldheid noodig is, zou het dan niet beter zijn dit ronduit te zeggen en tevens aan te geven in welk opzicht zij van den goeden weg afweek? Dezelfde vraag zouden we kunnen stellen ten opzichte van Mr van Walsum, die hier optreedt als voorzitter der Federatie van Chr.-Hist. Jongeren Groepen en die dus wel zeer in 't bijzonder aan de C.-H. Unie zal hebben gedacht.

Hier zijn aan het woord leiders van de jongeren: van de Amsterd. Mij van Jonge Mannen, de Chr.-Hist. Jongeren en de A.R.J.A. Niemand zal het kunnen kwalijk nemen als zij meenen, dat „nieuwe banen" moeten worden ingeslagen. Maar dan ook geen onduidelijkheid. Vooral de jongeren, tot wier leiders zij behooren, hebben daar recht op.

Omtrent het boek zelf wordt in het voorwoord nog opgemerkt, dat men daarin kan vinden richtlijnen, waarlangs een hervorming van onze maatschappij kan plaats vinden. Het kan aan ons liggen, maar wij kunnen niet anders dan verklaren, dat wij van die nieuwe richtlijnen niets hebben kunnen ontdekken.

Dr Rozemond waarschuwt in zijn opstel tegen het gevaar van algemeenheden. Hebben de schrijvers zich tegen dit gevaar wel voldoende gewapend?

De bedoeling van de schrijvers is sympathiek. Niets zal ons liever zijn dan dat de door hen uit te geven serie mag medewerken tot het verkrijgen van een betere op gezonde beginselen gefundeerde maatschappij.

Ik heb het hier bedoelde boekje niet gezien. Maar lettende op wat door „De Zeeuw" eruit geciteerd wordt, ben ik geneigd, in te stemmen met den lezer van ons blad, die me „De Zeeuw" toezond, en die mij daarbij o.m. schreef: „Hier is het begin van een leiding, die voert naar een ander punt, dan waar wij als Antirevolutionairen moeten wezen".

In „Leeuwar"

In het Alg. blad voor de Indië, vonden de ervaringen van Singapore.

Dat wij geschreven, voort uit het derlijk is ge-eenigen goe-Door Koning, dat in Indië benoemd, be-den door de tenaren en Mohammed hun positie abnormale druk bezig, te organisee Gereformeerden deze kw geweest.

Een van e was nu naa metropool L in die stad gemengd g-gewoonlijk z-men gehee dienst In -gen ogegr-geloovigheis schouwde k Da T. J.

bij een bez landsche E houding als

In het al lijke ding verademing deren niet

Toen Da viel de moe „Gelukkig

niets van g het standp was. Natuur weet van z

zulk een le gekocht en heelemaal vragen en

Zulk een e en dwaas-maar kies-ters in Lee

voor, dat keek zijn v dat ze kom ook wordt

waartoe h zelf maar dan met e

En hij r kind bevoe getuigen: van niets.

Zulke k de woestij zelf weten te zoeken.

maken, d ellendig o heid van e stan, wa flasco. W

kinderen c

In „N.-H volgende ar

In het Junior, e tegenwoor Afscheide

„Mogen indertijd g geweest? biding va

Zal het We ho Want: verwachte

N.l. een Hervormd Otfewell

Overheid Nog an uit de elle kerkelijke

Tot zoo Heel d De Ove

zich in 18 greep... haar teg

veel gelij de kerk b heroenig

in 't vers Junior schap in

de Overb der Gere begin hee

Het onre-aangeda Afsche